

Katecheze o svátostech – MANŽELSTVÍ V Podle Katechizmu katolické církve (č. 1602-1611)

Manželství v Božím plánu

1602 Písmo svaté začíná **stvořením muže a ženy** k Božímu obrazu a podobě a končí **viděním „svatby Beránkovy“** (Zj 19,7.9). Od začátku až do konce Písmo mluví o manželství a jeho „tajemství“, o jeho ustanovení a o smyslu, jaký mu dal Bůh, o jeho původu a cíli, o tom, jak se různým způsobem uskutečňovalo během celých dějin spásy, o jeho těžkostech vyplývajících z hříchu a o jeho obnovení „v Pánu“ (1Kor 7,39), v Nové smlouvě Krista a Církve.

Manželství v řádu stvoření

1603 „Důvěrné společenství života a manželské lásky, které Stvořitel založil a vybavil je vlastními zákonitostmi, se uskutečňují manželskou smlouvou... Sám Bůh je původcem manželství.“ Povolání k manželství je vepsáno do samé přirozenosti muže a ženy, jak vyšli z rukou Stvořitele. **Manželství není čistě lidské zřízení.** I když důstojnost tohoto zřízení (instituce) nevysvětluje všude se stejnou jasností, existuje ve všech kulturách určitý smysl pro velikost manželského spojení, protože „šťastný život člověka i lidské a křesťanské společnosti těsně souvisí s dobrým stavem manželského a rodinného společenství“.

1604 Bůh, který **stvořil člověka pro lásku**, jej také **povolal k lásce**; to je základní a vrozené povolání každé lidské bytosti. Vždyť člověk je stvořen k obrazu a podobě Boha, který je Láska. Protože Bůh ho stvořil jako muže a ženu, jejich vzájemná láska se stává obrazem absolutní a nepomíjivé lásky, jakou Bůh miluje člověka. V očích Stvořitele je to dobré, velmi dobré. A tato láska, které Bůh žehná, je určena k tomu, aby **byla plodná** a uskutečňovala se ve společném **díle ochrany stvoření**: „*Plod'te a množte se, naplňte zemi a podmaňte si ji*“ (Gn 1,28).

1605 Písmo svaté tvrdí, že muž a žena jsou **stvořeni jeden pro druhého**: „Není dobré, aby člověk byl sám.“ Žena, „tělo z jeho těla“, jako jeho „protějšek“, jemu rovná, jemu nejbližší, mu byla dána Bohem jako „pomoc“, a představuje tak Boha, který nám přichází na pomoc. „*Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem*“ (Gn 2,24). Sám Pán ukazuje, že to znamená nepomíjivou jednotu jejich dvou existencí, když připomíná, jaký byl „od počátku“ plán Stvořitele: „*Už tedy nejsou dva, ale jeden*“ (Mt 19,6).

Manželství za vlády hříchu

1606 Každý člověk zakouší **zlo kolem sebe i v sobě samém**. Tato zkušenost se projevuje i ve vztazích mezi mužem a ženou. Odedávna bylo jejich spojení *ohrožováno nesvorností, vládychtivostí, nevěrností, žárlivostí a spory*, jež mohou dojít až k *nenávisti a rozchodu*. Tento nepořádek se může projevovat více či méně ostře a může být více či méně překonáván, podle kultur, dob a jednotlivců, ale zdá se, že má všeobecný ráz.

1607 Podle víry tento nepořádek, který s bolestí zjišťujeme, nevyplyvá z přirozenosti muže nebo ženy, nýbrž z hříchu. **První hřích**, přerušování styků s Bohem, má jako první důsledek

zlom v původním společenství muže a ženy. Jejich vztahy se pokříví *vzájemnými obžalobami*; jejich vzájemná *přitažlivost*, vlastní dar Stvořitele, se změní ve vztahy *vlády a chtivosti*; úchvatné povolání muže a ženy, aby byli plodní a množili se a aby si podmanili zemi, je zatíženo *porodními obtížemi a pracovními námahami*.

1608 Nicméně řád stvoření zůstává, i když byl těžce narušen. Aby se rány hříchu mohly uzdravit, muž i žena mají **zapotřebí pomoci milosti**, kterou jim Bůh ve svém nekonečném milosrdenství nikdy neodepřel. Bez této pomoci muž a žena nemohou **dosáhnout spojení svých životů**, pro které je Bůh stvořil „od počátku“.

Manželství pod vedením zákona

1609 Bůh ve svém milosrdenství neopustil hříšného člověka. **Utrpení**, jež vyplývají z hříchu, „bolesti těhotenství“ (*Gn 3,16*), práce „v potu tváře“ (*Gn 3,19*) **jsou také léky**, které oslabují škody hříchu. Po pádu člověka napomáhá manželství překonat sklon uzavřít se do sebe, sobectví, shon po vlastní rozkoši; pomáhá **otevírat se vůči druhému**, vzájemně **si pomáhat a dávat se**.

1610 Mravní vědomí, týkající se **jednoty a nerozlučitelnosti** manželství, se vyvíjelo pod výchovným vedením Starého zákona. Ještě nebylo výslovně odmítnuto mnohoženství patriarchů a králů. Nicméně zákon, který dal Mojžíš, je zaměřen na ochranu ženy proti svévolné vládě ze strany muže, i když nese, podle slov Pána, stopy „tvrdomi lidského srdce“, kvůli níž Mojžíš dovolil zapudit ženu.

1611 Proroci viděli smlouvu Boha s Izraelem jako obraz **výlučné a věrné manželské lásky** a připravovali svědomí vyvoleného národa, aby hlouběji chápal jedinnost a nerozlučitelnost manželství. **Knihy Rút a Tobiáš** poskytují dojemná svědectví o vysokém smyslu pro manželství, věrnost a něhu manželů. Tradice vždy viděla v **Písni písní** jedinečný výraz lidské lásky, čistý odlesk Boží lásky, „*silné jako smrt*“, kterou „*neuhasí zátopy vod*“ (*Pís 8,6-7*).